

De betekenis van ons werk Tim Boyd

Tim Boyd is International President van The Theosophical Society (Adyar).

Dit artikel verscheen onder de titel *The Relevance of Our Work* in *The Theosophist* van februari 2020.

Het thema voor deze 144e conventie is *Nurturing the Seed* (het zaad koesteren). De analogie van het zaad vereist enige definitie: een zaadje is een embryo, leven in een beschermend omhulsel. Onze belangstelling is niet tuinbouwkundig, maar houdt verband met de ziel, het verborgen leven in het omsluitende omhulsel van de menselijke persoonlijkheid. De uiteindelijke uitdrukking van dat leven is afhankelijk van het oplossen van het omhulsel, op de juiste manier en op de juiste tijd. Maar hoe kent men die manier en die tijd?

In *Aan de Voeten van de Meester* doet de jonge Krishnamurti een veelomvattende uitspraak: *Er zijn op de hele wereld maar twee soorten mensen, zij die weten en zij die niet weten, en op deze kennis ... komt het aan*. De specifieke kennis waar hij over sprak betreft evolutie, in de zin van ontplooiing van bewustzijn en van de vermogens die daarbij horen.

Of we het nu hebben over de menselijke ziel of over het zaad van een plant, de speciale kennis die nodig is om een zaadje op te kweken, is het domein van de tuinman, die persoon die kennis verkregen heeft door langdurige observatie, studie en praktijk. Uit ervaring kent een goede tuinman het groeipotentieel van het zaad en de omstandigheden die nodig zijn om het zich te laten ontwikkelen: de kwaliteit van de grond, vocht, zon en schaduw en de kringloop der seizoenen. In de kern is het een bewustzijn van de onderlinge afhankelijkheid van deze dingen, gebaseerd op ervaring.

De beste tuinlieden weten meer: ze kennen de kracht van het menselijk bewustzijn om groei te bevorderen. De leven-gevende uitwerking van liefde, vriendelijkheid en aandacht op levende organismen maakt actief deel uit van hun bewustzijn. Er zijn veel belangrijke voorbeelden van. In zijn boek *Hidden Messages in Water* beschreef Masuru Emoto zijn onderzoek naar de effecten van menselijk bewustzijn op de moleculaire structuur van water. Bij zijn experimenten met waterkristallen stelde hij glazen met water bloot aan verschillende woorden, plaatjes, of muziek. Vervolgens

bevroor hij het water en onderzocht de eigenschappen van de waterkristallen met microscopische fotografie. Bij deze experimenten gaf water dat was blootgesteld aan positieve spraak en gedachten, als het werd bevroren, zichtbaar harmonieuze kristallen. Negatieve bejegening veroorzaakte gefragmenteerde kristalformaties.

Toen mijn dochter op de middelbare school zat, kreeg ze van haar leraar opdracht voor een wetenschappelijk project naar keuze. Ze besloot tot het welbekende experiment waar drie groepen zaden worden geplant: één groep krijgt met vaste tussenpozen gedurende de dag liefhebbende woorden, een andere groep krijgt negatieve woorden met dezelfde tussenpozen, en tegen de derde groep wordt helemaal niet gesproken. Alle andere omstandigheden zoals licht, grond en vocht zijn gelijk. Het resultaat was dat aan het eind van de groeiperiode de zaden die positieve aandacht hadden gekregen een meetbaar verschil in de grootte van hun uitlopers vertoonden.

Door de academische wetenschap worden zowel Emoto's onderzoek als het zaadexperiment van mijn dochter verwezen naar de categorie 'pseudowetenschap'. Deze term wordt gewoonlijk gebruikt om geloof, theorieën of wetenschappelijke experimenten die geen basis in wetenschappelijke feiten hebben, aan te duiden. Er bestaat een lange lijst van pseudo-wetenschappelijke gebieden: astrologie, Feng Shui, Rupert Sheldrake's morfogenetische velden, acupunctuur (totdat de effecten daarvan wetenschappelijk werden aangetoond), extra-sensorische perceptie, hypnose, psychoanalyse, enzovoort. Ondanks het vooroordeel tegen het wetenschappelijk aantonen van bewustzijn als een onscheidbaar agens in de natuurlijke wereld, zijn er vele statistische studies die volgens de wetenschappelijke standaardmethodes de effecten van bewustzijn aantonen.

Een aantal opmerkelijke studies toont de helende werking van liefde aan. Omdat bewustzijn zelf nog niet meetbaar is en vanuit wetenschappelijk oogpunt alleen aantoonbaar is door zijn resultaten, meten de studies statistische effecten. De

testgroep bestond uit echtparen met een positieve relatie. Een aantal aantoonbare effecten werden vastgelegd. Onder andere: mensen met een liefhebbende relatie neigen minder vaak tot hartaanvallen en beroertes, ze leven langer, hebben een hoger overlevingspercentage na grote operaties en kanker, zijn minder depressief, hun wonden genezen sneller. Denken aan een geliefd iemand verlaagt de bloeddruk et cetera. De ware tuinman/spirituele beoefenaar weet dit diep vanuit zichzelf.

Er is belangrijke kennis die de tuinman niet heeft. Hij weet niets van de levenskracht in het zaad. Afgezien van het feit dat deze kracht bestaat en dat het zaad onder de juiste omstandigheden opkomt en groeit, blijft dit altijd een mysterie. De tuinman heeft ervaren dat het toepassen van zijn geringe kennis leidt tot de uitdrukking van een groter leven.

Als spirituele beoefenaars kunnen wij ook zeggen dat we niets van geest weten. Wat we kunnen weten is beperkt tot het gebied van het denken, dat aan geest raakt in zijn hoogste en aan materie in zijn laagste gebied. Wat we over geest kunnen zeggen is beperkt tot wat wij weten van zijn 'weerspiegeling' op de hogere gebieden van het denken. Zo weten we ook niets van materie. De huidige wetenschap denkt dat het totaal van de bekende en bestudeerde materie in het universum ongeveer 5% bedraagt van de hoeveelheid materie die nodig is voor het universum om het te laten uitdijen met de huidige snelheid. De andere 95% wordt 'donkere materie' genoemd; omdat zij geen licht absorbeert, reflecteert of uitzendt. Zij kan niet worden waargenomen, behalve door haar uitwerking op objecten in het bekende universum.

Het denken zou beschreven kunnen worden als het veld waarin het zaad van de ziel wordt geplant. Het is de plaats waar alle werk van de spirituele praktijk plaatsvindt. De aard van dat werk is op verschillende manieren beschreven. *Ken u zelf* was de inscriptie gebeiteld in steen op de tempel van het orakel van Delphi. Boeddha's lering zei: *Wees een licht voor jezelf*. H.P. Blavatsky (HPB) zei, dat we de persoonlijkheid moeten 'verlammen'. De grote Engelse dichter William Blake gaf een goede indicatie voor de aard van ons werk: *Als de deuren van waarneming zouden worden gereinigd, zou alles aan de mens verschijnen zoals het is: oneindig*.

Dit reinigen van de deuren van waarneming is het werk dat wij, als individuen, doen. Het begint met bewust worden. In HPB's woorden: *De eerste noodzaak bij het verkrijgen van zelfkennis is om je diep bewust te worden van onwetendheid, om met iedere vezel van je hart te voelen dat je voortdurend jezelf misleidt*. Wij vormen vaste ideeën over de aard van de realiteit, gebaseerd op de meest beperkte informatie. Al onze zintuigen, deuren van waarneming, zijn beperkt tot extreem beperkte gebieden van het elektromagnetische spectrum, geluid, smaak, reuk en tast. We moeten erkennen dat wat wij via onze deuren van waarneming binnen krijgen, incompleet is.

Het pad naar dieper begrijpen begint met het observeren van de manier waarop wij de wereld waarnemen en erop reageren. We observeren het lichaam en zijn gewoonten. De nerveuze bewegingen die we maken als we zitten of staan, de houdingen die we aannemen, het voedsel en de omgeving die we opzoeken, de manier waarop onze adem in en uit ons lichaam gaat. We beginnen ons bewust te worden van al onze

normale lichaamsprocessen, niet in de zin van beoordelen, maar om ze eenvoudig tot het niveau van ons bewustzijn te brengen. Waarschijnlijk zullen we merken dat veel van onze normale gewoonten niet bijdragen aan een gevoel van welzijn, maar onze energie fragmenteren. Op dezelfde manier observeren we onze emoties. We leren onderscheid te maken tussen toestanden van het lichaam en emotionele golven die het lichaam beïnvloeden. We zien het fysiek stimulerend effect van woede, het traag makende effect van droefheid, het verheffende, energie gevende effect van geluk. Door dit proces van observatie krijgen we gevoel voor de emoties die bijdragen aan ons welbevinden.

Het belangrijkste niveau van observatie is het gadeslaan van onze gedachten, onze gedachtestroom. In de eerste brief geschreven door een van de Mahatma's aan A.O. Hume werd een ingrijpend feit over de inwendige effecten van gedachten gedeeld:

Iedere menselijke gedachte gaat, als hij ontwikkeld is, naar de innerlijke wereld en wordt een actieve entiteit... Hij overleeft als een actieve intelligentie, een wezen dat voortkomt uit het denken... Een goede gedachte leeft dus voort als een actieve goedgunstige kracht; een slechte gedachte als een kwaadaardige demon. De gedachtestroom die onbewust bij ieder mens opgewekt wordt, reageert op ieder gevoelig of zenuwachtig organisme waar hij mee in contact komt. (V. Hao. Chin jr.: The Mahatma Letters in chronological sequence. Appendix 1, p.472). Juist op het gebied van het denken hebben we onze grootste capaciteit om te helpen of om kwaad te doen.

Serius bezig zijn met dit observatieproces toont bepaalde gebreken en kansen: beperkingen en ook krachten die latent in ons aanwezig zijn. Onze belangrijkste ontdekking zou moeten zijn, dat we ieder moment de mogelijkheid hebben om bewust gedachten te ontwikkelen en over te brengen. Het eenvoudige feit van duidelijk 'zien' van deze waarheid lost talloze moeilijkheden en onzekerheden op. Dit niveau van bewustzijn leidt tot een toestand van moeiteloos reageren. Als je ziet dat de weg vóór je onbegaanbaar is en dat er een andere route open is, is het gemakkelijk om rechtsomkeert te maken en een andere kant uit te gaan. Al onze daden, lichamelijk, emotioneel en mentaal, zijn onderworpen aan het zelfde ordenende principe.

Met helderheid van zien komt een dieper, eerder verborgen potentieel mee. Door dit proces van helder zien wordt de schil die het embryo van de ziel omsluit, opgelost. Verborgen leven, licht en liefde die tot de aard van de ziel behoren, worden voor de eerste keer volledig toegankelijk. Zelfs het gedeeltelijke uiteenvallen van de schil van de persoonlijkheid resulteert in flitsen van inzicht en doeltreffende stabiliteit. Op dit verlichte perspectief slaan de woorden van Sint Augustinus: *Liefde, en doen wat je wilt ... Laat de wortel van liefde in je zijn: niets kan er uit voortkomen behalve het goede.* De uitdaging is, dat liefde, onbedorven door persoonlijke behoeften of verlangens, alleen voortkomt uit een open verbinding met de ziel. Iemand bij wie de invloed van de ziel diep in hem groeit, wordt een heilzame kracht in de wereld.

Kijkend naar de betekenis van dit alles rijst de vraag: belangrijk voor wat of voor wie? Eén ding is duidelijk: in populaire discussies of cultuur komt de gedachtegang die

we boven volgden, zelden op. Soms is er een enkele versluierde verwijzing in film, muziek of literatuur, maar pogingen tot directe beschouwing worden geclaimd door de verschillende religieuze richtingen waarvan de afzonderlijke theologieën meer tot verdeeldheid dan tot eenheid neigen. Niettegenstaande historische voorbeelden van de zeldzame grote zielen die sociale veranderingen hebben beïnvloed, de Mahatma Gandhi's, Marten Luther Kings, Abraham Lincolns, Nelson Mandela's, en hun minder bekende medewerkers op het gebied van politiek, economie, maatschappijhervorming, handel, vermaak, journalistiek, land- en tuinbouw en dergelijke wordt de rol van de verlichte ziel niet genegeerd, maar zit niet in het bewustzijn.

Dus wat is de mogelijke betekenis van werk dat niet eens het niveau van bewustzijn bereikt in hen voor wie het bedoeld is? Zijn de theosofische beweging en de talloze daarmee verbonden pogingen die er uit voortkwamen, gedoemd om alleen maar nuttig te zijn voor enkele individuen? De TS werd gesticht om *een kern van universele broederschap* van de mensheid te vormen. Hoewel ontwaakte individuen nodig zijn, is het werk altijd gericht op de mogelijkheid van een groepsinspanning. In HPB's woorden: *Hoewel slechts een minderheid van onze leden tot mystiek geneigd is, toch zit de sleutel tot al onze successen in onze erkenning van het feit van het hoger Zelf, dat kleurloos, kosmopolitisch, onsektarisch, seksloos, onwerelds, altruïstisch is, en het doen van ons werk op die grondslag* (H. P. Blavatsky, *Collected Writings*, Vol. XI, p. 392-9). Op het individuele niveau zorgen we voor omstandigheden waaronder het hoger Zelf/de ziel zijn stempel kan drukken op onze wereld. Op het niveau van de kern van broederschap 'zaaien' we een gedachte-atmosfeer met de gloeiende vormen van nieuwe, nog ongerealiseerde mogelijkheden voor een eenheid gebaseerd op de inherente ondeelbaarheid van de mensheid. Deze gedachten die als voorbeeld in enkele mensen werken, moeten uiteindelijk hun invloed uitoefenen op het geheel.

Vertaling: Marianne Plokker

TVN-leden die het stoffelijk lichaam hebben afgelegd

Op 23 augustus 2020 is de heer W. Luppens uit Vledder overgegaan.
Hij was 74 jaar en lid sinds 2015.

Op 31 augustus 2020 is mevrouw L. Diesemer-Van Wingerden uit Deventer overgegaan. Zij was 96 jaar en lid sinds 1955.

Moge onze liefde en dankbaarheid hen begeleiden op hun verdere zielereis.